

Rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) mukainen lausuntopyyntö / Suvannon koulu

Kunnanhallitus 02.03.2023 § 73
42/10.02.03/2023

Lapin ELY-keskus on laittanut vireille Pelkosenniemen kunnassa, Alaperän kylässä sijaitsevan kiinteistön Repola RN:o 74:1 rakennusten (koulu, talousrakennus ja sauna) suojelemista koskevan asian.

Suvannon koulun pihapiiri on suojeltu valtion omistamien rakennusten suojelusta annetun asetuksen (480/1985) nojalla (ympäristöministeriön päätös 8.6.1995 diaari 1/562/95). Pihapiirin kaikkien rakennusten eli koulurakennuksen, talousrakennusten (navetta, lato ja käymälät) ja saunan suojeluluokaksi määriteltiin S2, mikä tarkoittaa rakennusten suojelua osittain (esimerkiksi ulkoasua, tiettyjä huonetiloja). Rakennettu alue (pihapiiri) on suojeltu luokassa S3 eli rakennusryhmään kuuluu ainoastaan suojeltuja rakennuksia ja sille on osoitettu rajausta suojelupäätöksessä.

Suvannon koulun omistus- ja hallintaoikeus on siirtynyt 31.5.2017 valtiolta yksityiselle omistajalle. Näin ollen on rakennuksiin ei voida enää soveltaa valtion omistamien rakennusten suojelusta annetun asetuksen mukaista suojelua, vaan suojelu tulee arvioitavaksi uudelleen maankäyttö- ja rakennuslain sekä rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain nojalla.

ELY-keskus on pyytänyt lausuntoa rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) 7 §:n mukaisesti 14.9.2022 (liite) ja uusintu pyynnön sähköpostitse 8.2.2023. Kunta on keskustellut asiasta kiinteistön nykyisen omistajan kanssa ja omistaja on myötämielinen rakennussuojelun jatkamiselle rakennussuojelulla.

Valmistelija	Elinvoimajohtaja Sari Niemi, p. 040 480 9187
Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösesitys	Kunnanhallitus päättää esittää Pelkosenniemen kunnan lausuntona seuraavaa:

Suvannon koulun rakennukset ja pihapiiri on keskeinen osa Suvannon kylää. Suvannon kylä on valtakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö (RKY-alue) ja valtakunnallisesti arvokas maisema-alue. Vuonna 2013 laaditun kulttuuriympäristöohjelman mukaan Suvanto on Lapin parhaiten säilynyt 1800-luvun kyläkokonaisuus. Suvannon koulurakennus on valmistunut vuonna 1929. Rakennus on tällä hetkellä asuinkäytössä, mikä edesauttaa suojelua. Yleisesti Suvannon kylämaisemien ja rakennusten kunnosta on esitetty huolta kunnan suuntaan ja kunta on osaltaan ryhtynyt edistämään maisemahoidollisia toimenpiteitä. Rakennussuojelu tukee maisemansuojelua.

Kyläkeskustassa on voimassa oikeusvaikutteinen osayleiskaava (2002), jossa koulun alue on merkitty kulttuuritoimintaa palvelevien rakennusten alueeksi. Koulun rakennuksilla on sr-1 merkintä, jonka mukaisesti rakennusten muuttaminen, purkaminen tai siirtäminen ilman pakottavaa syytä on MRL:n 118§ nojalla kielletty. Kunnassa ei ole suunnitteilla kaavamuutoksia alueella. Rakennuksen suojelu osayleiskaavalla ei ulotu rakennuksen sisäosiin eikä pihapiirin suojelun riittävyttä ole kaavan

yhteydessä selvitetty. Näin osayleiskaavalla suojelu ei yksinomaan takaa rakennusten historiallisesti arvokkaiden ominaispiirteiden säilymistä. On myös huomioitava, että suojelu rakennusperintölain nojalla on kaavasuojelua voimakkaampi suojelumenettely. Rakennussuojelun jatkaminen rakennussuojelulain nojalla on tarkoituksenmukaista, jotta arvokkaan koulurakennuksen ja pihapiirin ominaispiirteet ja historiallinen todistusvoima voidaan säilyttää. Rakennussuojelulain mukaisella suojelulla voidaan myös ohjata kaavasuojelua paremmin tulevia kunnostustoimenpiteitä, varautua tulevaisuuden mahdollisiin omistajanvaihdostilanteisiin ja ylläpitää dokumentointia. Suojelu tukee koko kylän säilymistä. Pelkosenniemen kunta ei vastusta suojelun edistämistä.

Käsittely	Kunnanhallitus piti kokoustaun ennen pykälän käsittelyä 18:53-19:03 Kunnanjohtaja teki lisäyksen päätösesitykseen: Pykälä tarkastetaan kokouksessa.
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin. Pykälä tarkastettiin kokouksessa.
Tiedoksi	Elinvoimajohtaja Lapin ELY-keskus
Muutoksenhaku	Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.